

РЕЦЕНЗИЯ

От доц. д-р Симеон Василев, СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет по журналистика и масова комуникация

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Връзки с обществеността)

с дисертационен труд на тема: „Дигитална комуникация и политическо влияние - нравственият смисъл на комуникационните технологии“,

представен от Борис Росенов Стоянов, редовен докторант в катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ на Факултета по журналистика и масова комуникация

с научен ръководител: проф. д-р Николай Михайлов

I. Представяне на докторанта въз основа на подадената документация

Въз основа на подадените документи докторант Борис Стоянов е бакалавър от Софийския университет, специалности „Връзки с обществеността“ и „Руска филология“. Той има магистърска степен по изкуства, дипломация и външна политика от университета Ланкастър, Великобритания. Борис Стоянов има практически опит като управляващ директор и PR мениджър в All Channels Communication Group.

II. Оценка на качествата на дисертационния текст

Представеният дисертационен труд „Дигитална комуникация и политическо влияние - нравственият смисъл на комуникационните технологии“ е посветен на важни теми — политическата комуникация, процеса на дигитализация, промяната на политическия дискурс и философската проблематика на комуникацията. Докторантът е съсредоточил вниманието си върху дигиталната среда и онлайн пространството, и значението им за формирането и промяната

на обществено мнение. Засегнати са изключително значимите теми за етиката и философския смисъл на общуването и взаимодействието в дигитална среда, и особено за влиянието на процеса на дигитализацията върху комуникационния процес и конкретно върху политическата комуникация и възприятията на аудиторията.

Добро впечатление прави амбицията да се направят изводи за влиянието на платформите и изобщо на интернет върху българския политически дискурс. В този смисъл актуалността на дисертационния труд произтича от постоянната необходимост от задълбочено изследване на промените в публичната комуникация и особено в нейните политически и морални аспекти. Това е една постоянна академична потребност от научен подход и изследвания. Тя е съпроводена от много трудности, породени от динамичните процеси, предизвикани от технологиите, от радикалните промени в политическата и медийната среда, както и от самата специфика на политическия процес, който е под влиянието на все по-засилващата се комерсиализация на маркетинговите подходи.

Дисертационният текст добива значимост в търсенето на обосновани изводи за тези многоаспектни промени. Значимост намирам и във факта, че темата на дисертацията - „Дигитална комуникация и политическо влияние - нравственият смисъл на комуникационните технологии“, е поставена във философски контекст, който има важна роля за осмислянето на отношенията „политическата система - медийната среда“. Усилията на докторанта очевидно са вложени в опита за теоретичен анализ на емпирични данни. Приложен е интердисциплинарен подход, който предполага интерпретация на релацията „комуникация – политически процес“. Бих отбелязал като много важен аспект на дисертационния труд етичните принципи и нравствените норми в политическата комуникация в онлайн пространството и произтичащите от дигиталната среда трудности в изграждането на доверие.

Структурата на дисертационният труд се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения. Обемът е достатъчен за дисертационен труд. Посочени са целите на дисертацията и задачите, които произтичат от нея. Представена е интересна авторова теза за „комуникационните модели“.

В Първа глава е направен обзор на понятията политическо влияние, нравствен смисъл, политически дискурс, както и на дезинформацията като средство за влияние в дигиталната комуникация. Разсъждава се за дигиталните платформи и социалните мрежи, както и за политическото присъствие онлайн и неговото влияние.

Във Втора глава вниманието е насочено върху технологията на информационното разпространение и технологичното развитие в контекста на комуникациите.

Трета глава са анализирани определени твърдения и хипотези, и са дадени конкретни примери като аргументация.

В Заключението се обобщават резултатите и се прави опит за релевантни изводи като се очертават възможности за изследване на темата и от други теоретични и практически перспективи.

Използвани и цитирани са авторитетни източници по темата, анализирани са публикации и онлайн източници на български и английски език. Трудът е представен в 174 страници, с библиографски ресурс от общо 160 източници, които са цитирани коректно и показват добра библиографска осведоменост.

III. Приноси на дисертационното изследване

Дисертационния труд има приносен характер. Бих открил анализа на данни за дигиталните комуникации в дванадесетгодишен период. Анализът дава реална представа за сложния и изключително динамичен процес на дигиталната трансформация и публичната комуникация, и свързаните с тях политически и морални аспекти. В дисертационния труд е направен сполучлив анализ на тенденции и закономерности при обмена на информация в дигиталното пространство и променената от технологичното развитие медийна и политическа култура. Докторантът убедително е подчертал необходимостта от специфични познания и умения на общуването в мрежовото общество, които имат нужда от философски анализ на концепцията за нравствения смисъл, етичните и моралните норми.

Като съществен принос бих определил и систематизирането на впечатляващи като качество и количество данни и експертизи за дигиталните комуникации, което несъмнено има сериозен практико-приложен принос. Анализът и примерите, съпровождащи визуалното оформление на комуникационните модели разясняват спецификите и главните резултати от конкретно поведение при дигитално-опосредствано разпространение на политически съобщения. Те естествено водят до основните изводи в дисертационния труд - иновациите в технологиите водят до промяна в обществените нагласи, а политическата комуникация прогресивно става все по-неформална и директна, което влияе пряко на битието на индивида.

IV. Бележки и препоръки

Към изложението имам забележки относно езиково-стиловите качества. Моята препоръка е в бъдеще докторантът да продължи още по-задълбочено да изследва

„моралните устои на комуникацията“ и особено на средствата за масова информация като „пособия за манипулация“ в политическата комуникация.

V. Публикации и участия в научни форуми

Научните публикации на Борис Стоянов по темата на дисертацията са три и покриват изискванията за ОНС „доктор“. Те представят добре неговата публикационна активност, която отговаря на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

VI. Заключение

Като имам предвид вложените научноизследователските усилия на Борис Росенов Стоянов, актуалността и приноса на разработената от него проблематика в представения дисертационен труд и други публикации, изразявам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемото жури да присъди на Борис Росенов Стоянов образователната и научна степен „доктор“.

Дата: 31.10.2022 г.

Рецензент: